

2. Podstawowe wiadomości o przedsiębiorstwie

ĆWICZENIE 14

Porównaj definicję przedsiębiorstwa zamieszczoną w podręczniku z definicjami z innych źródeł.

Poniżej wpisz tę definicję, która jest dla Ciebie najbardziej zrozumiała. Wpisz również tytuł publikacji lub adres strony internetowej, z której ta definicja pochodzi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 15

Połącz cechy przedsiębiorstwa z odpowiadającymi im charakterystykami i wpisz parę (cyfra + litera) do wiersza pod tabelą.

Cecha przedsiębiorstwa	Charakterystyka
1. Samodzielność	A. Przedsiębiorstwo występuje jako samodzielny podmiot w różnych stosunkach prawnych, a wszelkie decyzje są podejmowane przez właścicieli lub przez organy przedsiębiorstwa.
2. Prowadzenie działalności gospodarczej na własny rachunek	B. Przedsiębiorstwo z uzyskanych przychodów pokrywa wydatki związane ze swoim funkcjonowaniem.
3. Odrębność prawno-ekonomiczna	C. Przedsiębiorstwo jest podmiotem praw i obowiązków oraz dysponuje własnym majątkiem, którym zarządza w celu osiągnięcia zysku.
4. Odrębność techniczno-organizacyjna	D. Przedsiębiorstwo ma własne rozwiązania techniczne i organizacyjne.
5. Dysponowanie posiadanymi zasobami materialnymi i niematerialnymi	E. Przedsiębiorstwo samodzielnie podejmuje decyzje m.in. o tym, jakie zasoby będzie wykorzystywało w swojej działalności.

ĆWICZENIE 16

Wymienione poniżej zasoby przedsiębiorstwa podziel na dwie grupy: zasoby materialne oraz zasoby niematerialne, a następnie wpisz w odpowiednie miejsce litery stojące przy zasobach.

A. kwalifikacje pracowników; **B.** licencje na korzystanie z programów komputerowych;
C. reputacja; **D.** budynki; **E.** maszyny; **F.** urządzenia

Zasoby materialne: Zasoby niematerialne:

ĆWICZENIE 17

Uzupełnij zdania.

1. Podstawową rolę przedsiębiorstw w gospodarce jest na rynek towarów i usług, które są wykorzystywane do zaspokojenia ludzi oraz do innych przedsiębiorstw.
2. Przedsiębiorstwa produkt krajowy brutto.
3. Decyzje przedsiębiorstw o ograniczeniu bądź rozszerzeniu działalności mają olbrzymi wpływ na sytuację na rynku pracy, czyli na wzrost lub spadek
4. Przedsiębiorstwa podejmują prace badawczo-rozwojowe, których celem jest stworzenie produktów czy technologii.
5. Z prowadzeniem działalności gospodarczej wiąże się obowiązek płacenia, ceł i innych opłat na rzecz budżetu państwa oraz budżetów lokalnych.

ĆWICZENIE 18

Na podstawie własnych obserwacji oraz informacji ze środków masowego przekazu podaj trzy przykłady zrealizowanych przez przedsiębiorstwa przedsięwzięć, mających pozytywny wpływ na środowisko naturalne. Następnie uzupełnij tabelę.

Nazwa przedsiębiorstwa	Opis przedsięwzięcia mającego pozytywny wpływ na środowisko naturalne

ĆWICZENIE 19

Poniżej wymienione zostały różne czynności wykonywane w przedsiębiorstwie. Przyporządkuj je do odpowiednich funkcji przedsiębiorstwa, a następnie wpisz do odpowiedniego wiersza litery stojące przy poszczególnych czynnościach.

A. dostarczenie gotowych produktów do nabywców; **B.** działania w zakresie promocji i reklamy; **C.** inwestowanie środków finansowych; **D.** kontrola stanu zapasów; **E.** koordynowanie wszystkich zasobów majątkowych i niemajątkowych przedsiębiorstwa; **F.** księgowanie operacji gospodarczych; **G.** naprawy maszyn; **H.** obliczanie podatków; **I.** organizowanie transportu; **J.** planowanie potrzeb zaopatrzeniowych; **K.** porównywanie efektów osiągniętych przez przedsiębiorstwo z zaplanowanymi; **L.** poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania; **Ł.** przeprowadzanie inwentaryzacji; **M.** przyjmowanie zamówień od klientów; **N.** realizacja inwestycji; **O.** realizacja zamówień od klientów; **P.** rekrutacja; **Q.** rozwój produktów; **R.** sporządzanie deklaracji podatkowych; **S.** sporządzanie sprawozdań finansowych; **Ś.** szkolenia; **T.** ustalanie cen; **U.** wybór dostawców; **W.** ustalanie wynagrodzeń; **X.** uzupełnianie zapasów; **Y.** wdrażanie innowacji; **Z.** wykonywanie analiz finansowych dla osób zarządzających przedsiębiorstwem; **Ż.** załatwianie reklamacji; **Ż.** zatrudnianie i zwalnianie pracowników

Logistyka: Marketing: Sprzedaż: Serwis:

Finanse: Rachunkowość i podatki: Utrzymanie ruchu i rozwój:

Kadry i płace: Zarządzanie przedsiębiorstwem:

ĆWICZENIE 20

Zaklasyfikuj niżej wymienione przedsiębiorstwa do właściwych form organizacyjno-prawnych, tj. do: jednoosobowych przedsiębiorstw osób fizycznych, spółek osobowych, spółek kapitałowych, spółdzielni lub przedsiębiorstw państwowych, a następnie wpisz litery stojące przy poszczególnych przedsiębiorstwach w odpowiednie miejsce.

Uwaga: w przypadku jednego z wymienionych przedsiębiorstw ustalenie formy organizacyjno-prawnej może być trudne, dlatego można do tego wykorzystać internet.

A. Apteka Jan Ziółko i partnerzy; **B.** Architekt Aleksander Krok spółka partnerska; **C.** „AZ” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością; **D.** Ewa Rurarz, Kamil Dworak s.c.; **E.** Fabryka czekolady Spółka Akcyjna; **F.** Firma budowlana „Dombud” Dominik Budny; **G.** Firma Cateringowa „Smak” sp. z o.o.; **H.** Jan Nowak, Kamil Niezgoda – spółka cywilna; **I.** „Krasula” Spółdzielnia Mleczarska; **J.** Księgarnia techniczna. Jan Nowak. Warszawa; **K.** Opieka nad dziećmi. Malinowska i synowie. Spółka komandytowo-akcyjna; **L.** Produkcja Mebli. Jan Nowak. Spółka jawna; **Ł.** Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze”; **M.** Sklep mięsny „Miss Piggy” s.c. Paweł Rak, Ewelina Luty; **N.** Spółdzielnia Mieszkaniowa „Energetyka”; **O.** T. Kwiatkowski i Wspólnicy – Spółka komandytowa; **P.** Wytwórnia dżemów „Jagna” SA; **R.** Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych

Jednoosobowe przedsiębiorstwa osób fizycznych: Spółki osobowe:

Spółki kapitałowe: Spółdzielnie: Przedsiębiorstwa państwowe:

ĆWICZENIE 21

Które ze spółek wymienionych w ćwiczeniu 20 są zaliczane do spółek prawa handlowego, a które do spółek prawa cywilnego. Litery stojące przy poszczególnych spółkach wpisz w odpowiednie miejsce.

Spółki prawa handlowego: Spółki prawa cywilnego:

ĆWICZENIE 22

Zapoznaj się z fragmentem *Ustawy z dnia 6 marca 2018 r – Prawo przedsiębiorców* oraz z zamieszczoną pod nim tabelą, a następnie odpowiedz na pytania znajdujące się pod tabelą, wpisując odpowiedzi do pozostawionych pustych wierszy.

Art. 7. 1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) mikroprzedsiębiorca – przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki:
 - a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz
 - b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro;
- 2) mały przedsiębiorca – przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki:
 - a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz
 - b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 10 milionów euro
 – i który nie jest mikroprzedsiębiorcą;
- 3) średni przedsiębiorca – przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki:
 - a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 250 pracowników oraz
 - b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 50 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 43 milionów euro
 – i który nie jest mikroprzedsiębiorcą ani małym przedsiębiorcą;

Wariant	Nazwa przedsiębiorcy	Średnioroczne zatrudnienie (liczba pracowników)		Roczny obrót (wyrażony w mln euro)		Suma aktywów bilansu (wyrażona w mln euro)	
		2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.
A	„AGA” spółka z o.o.	7	8	1,1	1,3	1,7	1,9
B	„TARA” spółka z o.o.	30	35	3,0	3,2	8,1	9,3
C	„OLA” spółka z o.o.	70	80	15,0	18,0	25,0	28,0
D	„TAKT” spółka z o.o.	350	370	51,0	52,0	55,0	59,0

1. Który z przedsiębiorców scharakteryzowanych w tabeli jest uznawany za mikroprzedsiębiorcę?

.....

2. Który z przedsiębiorców scharakteryzowanych w tabeli jest uznawany za małego przedsiębiorcę?

.....

3. Który z przedsiębiorców scharakteryzowanych w tabeli jest uznawany za średniego przedsiębiorcę?

.....

ĆWICZENIE 23

Uzupełnij zdania.

1. Spółdzielnię może założyć co najmniej osób fizycznych.
2. Spółdzielnię mogą założyć co najmniej osoby prawne.
3. Informacje o: nazwie spółdzielni, jej siedzibie, celu i przedmiocie działania, wysokości wpisowego, prawach i obowiązkach członków oraz zasadach ich przyjmowania i wykreślenia są zawarte w
4. Najważniejszym organem spółdzielni jest
5. Nadzór i kontrolę nad działalnością spółdzielni sprawuje
6. Spółdzielnia jest reprezentowana przez
7. Od 1989 r. ma miejsce w Polsce proces przedsiębiorstw państwowych, który spowodował zmniejszenie ich liczby.
8. Zatwierdzanie bilansu przedsiębiorstwa państwowego należy do kompetencji
9. Przedsiębiorstwo państwowe jest reprezentowane przez

ĆWICZENIE 24

Na podstawie zamieszczonych poniżej informacji rozstrzygnij, które z przedsiębiorstw należy do sektora publicznego, a które do sektora prywatnego, a następnie wpisz do odpowiedniego wiersza litery stojące przy opisach poszczególnych przedsiębiorstw.

- A. Spółka z o.o. „Kram” w Słupcy, w której Roman Kwiatkowski i Edward Bieniaszewski posiadają po 50% udziałów
- B. Miejski Zakład Komunikacyjny sp. z o.o. w Opolu, w którym jedyny udziałowiec – gmina Opole – posiada 100% udziałów
- C. Spółka z o.o. „Hala Targowa” w Śremie, w której Gmina Śrem posiada 49% udziałów, a 120 osób fizycznych mających stoiska w hali targowej posiada łącznie 51% udziałów
- D. Przedsiębiorstwo Komunalne „Therma” sp. z o.o. w Bielsku-Białej, w którym Gmina Bielsko-Biała posiada 97,63% udziałów, a Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach posiada 2,37% udziałów

Przedsiębiorcy należący do sektora publicznego:

Przedsiębiorcy należący do sektora prywatnego:

ĆWICZENIE 25

Uzupełnij zdania.

1. Podstawową funkcją przedsiębiorstwa produkcyjnego jest
2. Podstawową funkcją przedsiębiorstwa handlowego jest
3. Podstawową funkcją przedsiębiorstwa usługowego jest

ĆWICZENIE 26

Uzupełnij tabelę, wpisując do poszczególnych komórek informacje o trzech przedsiębiorstwach, które znajdują się w pobliżu Twojego miejsca zamieszkania. Każde z wpisanych przedsiębiorstw powinno wykonywać inny rodzaj działalności gospodarczej: pierwsze – działalność produkcyjną, drugie – handlową, a trzecie – usługową.

Wyszczególnienie	Przedsiębiorstwo produkcyjne	Przedsiębiorstwo handlowe	Przedsiębiorstwo usługowe
Nazwa przedsiębiorstwa			
Adres przedsiębiorstwa			
Co produkuje? / Co sprzedaje? / Jakie usługi świadczy?			

ĆWICZENIE 27

Zapoznaj się z opisem produkcji okien zamieszczonym na stronie <http://najlepszeokna.com/pl/o-firmie/jak-to-robimy-etapy-procesu-produkcji/>, a następnie wpisz w pozostawione puste miejsce wszystkie operacje jednostkowe, jakie zostały w tym opisie wymienione.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 28

Oblicz czas trwania cyklu produkcyjnego, wiedząc, że:

- partia produkcyjna liczy 400 szt. wyrobu;
- proces produkcyjny ma przebieg szeregowy;
- czas wykonania wszystkich operacji jednostkowych na jednej sztuce wyrobu wynosi 2 minuty;
- najdłużej trwająca operacja jednostkowa trwa 1 minutę;
- łączny czas wykonywania wszystkich procesów pomocniczych na całej partii wyrobów wynosi 100 minut;
- łączny czas wszystkich przerw wynosi 60 minut.

.....

ĆWICZENIE 29

Połącz pojęcia z odpowiadającymi im opisami i wpisz pary (cyfra + litera) do wierszy pod tabelą.

Pojęcie	Opis
1. Przedsiębiorstwo produkcyjne	A. Działalność przedsiębiorstwa produkcyjnego polegająca na przekształcaniu surowców i materiałów w nowe wyroby
2. Proces produkcyjny (proces produkcji, produkcja)	B. Proces produkcyjny charakteryzujący się tym, że do wyprodukowania wyrobu gotowego potrzebna jest niewielka liczba operacji jednostkowych
3. Działalność wydobywczą	C. Pojedynczy element procesu technologicznego, w trakcie którego przekształceniu podlegają surowce i materiały
4. Działalność przetwórczą	D. Wszystkie sztuki wyrobu wyprodukowane w trakcie jednego procesu produkcyjnego
5. Proces technologiczny	E. Proces produkcyjny charakteryzujący się tym, że do wyprodukowania wyrobu gotowego potrzebna duża liczba operacji jednostkowych
6. Procesy pomocnicze	F. Typ produkcji charakteryzujący się tym, że przedsiębiorstwo wytwarza w identyczny sposób partię wyrobów
7. Prosty proces produkcyjny	G. Uporządkowany ciąg czynności, którego celem jest wytworzenie wyrobu gotowego
8. Złożony proces produkcyjny	H. Działalność przedsiębiorstwa produkcyjnego polegająca na pozyskiwaniu zasobów naturalnych z ziemi, wody i powietrza
9. Operacja jednostkowa	I. Forma organizacji produkcji zapewniająca ciągłość i regularność dostaw wyprodukowanych wyrobów do magazynu wyrobów gotowych
10. Linia produkcyjna	J. Przedsiębiorstwo prowadzące działalność wydobywczą lub przetwórczą, której efektem są dobra materialne
11. Partia produkcyjna	K. Stanowią część procesu produkcji i umożliwiają odpowiedni przebieg i sprawną realizację procesu technologicznego
12. Stanowisko robocze	L. Forma organizacji produkcji charakteryzująca się tym, że operacje jednostkowe mogą być wykonywane w dowolnej kolejności
13. Produkcja jednostkowa	M. Część procesu produkcyjnego, w czasie której surowce i materiały są poddawane operacjom jednostkowym, dzięki którym są przekształcane w wyrób końcowy
14. Produkcja seryjna	N. Systematyczne realizowanie przez przedsiębiorstwo planu produkcji wyrobów
15. Produkcja masowa	O. Zestaw maszyn i urządzeń przystosowanych do wykonywania operacji jednostkowych według kolejności ustalonej w procesie technologicznym
16. Produkcja potokowa	P. Typ produkcji charakteryzujący się tym, że przedsiębiorstwo produkuje pojedyncze wyroby
17. Produkcja niepotokowa	Q. Okres między rozpoczęciem a zakończeniem procesu produkcyjnego wyrobu
18. Cykl produkcyjny	R. Typ produkcji charakteryzujący się wytwarzaniem przez długi okres identycznych wyrobów
19. Rytmiczność procesu produkcyjnego	S. Oddzielne miejsce pracy, wyposażone w odpowiednie maszyny i urządzenia, służące do wykonywania operacji jednostkowych na produkowanych wyrobach

ĆWICZENIE 30

Oblicz czas trwania cyklu produkcyjnego, wiedząc, że:

- partia produkcyjna liczy 400 szt. wyrobu;
- proces produkcyjny ma przebieg równoległy;
- czas wykonania wszystkich operacji jednostkowych na jednej sztuce wyrobu wynosi 2 minuty;
- najdłużej trwająca operacja jednostkowa trwa 1 minutę;
- łączny czas wykonywania wszystkich procesów pomocniczych na całej partii wyrobów wynosi 100 minut;
- łączny czas wszystkich przerw wynosi 60 minut.

ĆWICZENIE 31

Zapoznaj się z przedstawionym poniżej opisem, a następnie wykonaj polecenia i odpowiedz na pytania zamieszczone pod opisem.

W dniu rozpoczęcia roku szkolnego Jan Żak dowiedział się, że będzie mu potrzebna książka „Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej – ćwiczenia”, wydana przez Wydawnictwo „Ekonomik” – Jacek Musiałkiewicz. Poszedł więc do Księgarni Szkolnej sp. z o.o. w swoim mieście i dokonał zakupu tej książki. Księgarnia zaopatruje się w książki wydane przez różnych wydawców w Przedsiębiorstwie Zaopatrzenia Księgarń i Bibliotek SA.

1. Jakie podmioty uczestniczą w obrocie towarowym książki „Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej – ćwiczenia”?

.....
.....

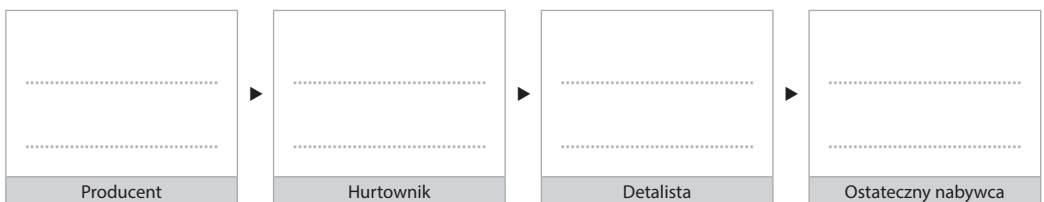
2. Kto jest producentem książki, a kto jej ostatecznym nabywcą?

.....
.....

3. Które z podmiotów uczestniczących w obrocie towarowym książki „Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej – ćwiczenia” są przedsiębiorstwami handlowymi?

.....
.....

4. Uzupełnij schemat, wpisując we właściwe miejsca imię i nazwisko lub nazwę poszczególnych uczestników obrotu towarowego książki „Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej – ćwiczenia”.

ĆWICZENIE 32

Wymienione formy sprzedaży detalicznej podziel na dwie grupy, tj. stosowane w transakcjach zawieranych w punktach sprzedaży detalicznej oraz stosowane w transakcjach zawieranych poza punktami sprzedaży detalicznej, a następnie wpisz litery stojące przy poszczególnych formach sprzedaży w odpowiednie miejsce.

A. sprzedaż klientom zbiorowym; **B.** sprzedaż artykułów używanych; **C.** sprzedaż ze zredukowaną obsługą nabywców; **D.** sprzedaż na zamówienie; **E.** sprzedaż samoobsługowa; **F.** sprzedaż komisowa; **G.** sprzedaż z rozwiniętą obsługą nabywców; **H.** sprzedaż ruchoma; **I.** sprzedaż preselekcyjna; **J.** sprzedaż z automatów

Formy sprzedaży stosowane w transakcjach zawieranych w punktach sprzedaży detalicznej:

.....

Formy sprzedaży detalicznej stosowane w transakcjach zawieranych poza punktami sprzedaży:

.....

ĆWICZENIE 33

Wymienione formy sprzedaży stosowane w transakcjach zawieranych w punktach sprzedaży detalicznej podziel na trzy grupy, tj. tradycyjne, nowoczesne i specjalne, a następnie wpisz litery stojące przy poszczególnych formach sprzedaży w odpowiednie miejsce.

A. sprzedaż klientom zbiorowym; **B.** sprzedaż artykułów używanych; **C.** sprzedaż ze zredukowaną obsługą nabywców; **D.** sprzedaż samoobsługowa; **E.** sprzedaż komisowa; **F.** sprzedaż z rozwiniętą obsługą nabywców; **G.** sprzedaż ruchoma; **H.** sprzedaż preselekcyjna

Tradycyjne formy sprzedaży:

Nowoczesne formy sprzedaży:

Specjalne formy sprzedaży:

ĆWICZENIE 34

Które z form sprzedaży wymienionych w ćwiczeniu 32 mogą być stosowane również w handlu hurtowym? Wpisz stojące przy nich litery w odpowiednie miejsce.

Formy sprzedaży detalicznej, które mogą być stosowane w handlu hurtowym:

ĆWICZENIE 35

Wymienione usługi podziel na dwie grupy, tj. usługi świadczone nabywcom indywidualnym i gospodarstwom domowym oraz usługi świadczone nabywcom instytucjonalnym, a następnie wpisz litery stojące przy poszczególnych usługach w odpowiednie miejsce.

A. pośrednictwo pracy; **B.** prowadzenie ksiąg rachunkowych; **C.** usługi edukacyjne; **D.** usługi medyczne; **E.** usługi marketingowe; **F.** usługi reklamowe; **G.** usługi turystyczne; **H.** usługi żywieniowe

Usługi świadczone nabywcom indywidualnym i gospodarstwom domowym:

Usługi świadczone nabywcom instytucjonalnym:

ĆWICZENIE 36

Połącz nazwy poszczególnych zorganizowanych form rynku hurtowego z odpowiadającymi im definicjami i wpisz pary (cyfra + litera) do wiersza pod tabelą.

Zorganizowana forma rynku hurtowego	Definicja
1. Giełda towarowa	A. Forma wyboru dostawcy towarów lub usług, która polega na złożeniu przez potencjalnych dostawców w podanym terminie pisemnych ofert, z których podmiot zainteresowany zakupem wybiera najkorzystniejszą
2. Aukcja	B. Spotkania handlowe organizowane regularnie, zawsze w tym samym miejscu, w ustalonych odstępach czasu, których czas trwania jest ograniczony. Celem tych spotkań jest umożliwienie uczestnikom zaprezentowania wzorów własnych produktów i nawiązanie kontaktów biznesowych. W czasie ich trwania niemożliwa jest sprzedaż prezentowanych produktów
3. Przetarg	C. Funkcjonujące przez cały czas miejsca, w których możliwe jest spotkanie wielu sprzedawców i nabywców oraz dokonanie między nimi transakcji
4. Targi	D. Stałe, odbywające się w określonym czasie i miejscu, spotkanie osób pragnących zawrzeć transakcje kupna-sprzedaży oraz osób pośredniczących w zawieraniu transakcji, których przedmiotem są towary masowe
5. Wystawy	E. Charakteryzuje się tym, że ustalanie cen odbywa się na zasadzie licytacji, a przedmiotem transakcji są towary, które trzeba zobaczyć w naturze, aby ocenić ich jakość i wartość
6. Centra handlu hurtowego i targowiska hurtowe	F. Spotkania handlowe organizowane regularnie, zawsze w tym samym miejscu, w ustalonych odstępach czasu, których czas trwania jest ograniczony. Celem tych spotkań jest umożliwienie uczestnikom zaprezentowania wzorów własnych produktów i nawiązanie kontaktów biznesowych. W czasie ich trwania możliwa jest sprzedaż prezentowanych produktów

ĆWICZENIE 37

Dokonaj klasyfikacji wymienionych usług według rodzaju (charakteru) pracy, jaką wykonują osoby świadczące usługi, a następnie wpisz litery stojące przy poszczególnych usługach w odpowiednie miejsce.

A. usługi gastronomiczne; **B.** malowanie mieszkań; **C.** wypożyczalnia rowerów; **D.** zapewnienie porządku na ulicach; **E.** usługi hotelarskie; **F.** naprawa samochodów; **G.** kursy języka angielskiego; **H.** wydawanie praw jazdy

Usługi polegające na oddziaływaniu na przedmioty lub obiekty:

Usługi polegające na udostępnianiu do czasowej i bezpośredniej eksploatacji urządzeń

i pomieszczeń:

Usługi zaspokajające bezpośrednio potrzeby fizyczne i psychiczne człowieka:

Usługi zaspokajające potrzeby porządkowo-organizacyjne społeczeństwa:

ĆWICZENIE 38

Uzupełnij tabelę przedstawiającą podział usług według ich przeznaczenia, wpisując w puste pola brakujące informacje. W kolumnie „Przykłady usług” należy wpisać 3 usługi z danej kategorii.

Lp.	Kategoria usług	Opis kategorii	Przykłady usług
1			<ol style="list-style-type: none"> 1. Naprawa maszyn 2. Konserwacja linii produkcyjnej 3. Utylizacja odpadów produkcyjnych
2	Usługi konsumpcyjne		
3		Czynności zaspokajające potrzeby porządkowo-organizacyjne społeczeństwa, świadczone przez jednostki należące do administracji publicznej, instytucje wymiaru sprawiedliwości, partie polityczne oraz organizacje i zrzeszenia społeczne i wyznaniowe	

ĆWICZENIE 39

Uzupełnij tabelę, wpisując w odpowiednie miejsca przykłady trzech usług świadczonych w tradycyjny sposób i trzech e-usług.

Usługi świadczone w tradycyjny sposób	E-usługi
1.	1.
2.	2.
3.	3.

ĆWICZENIE 40

Zdecyduj, które z napisanych poniżej zdań charakteryzują płaską strukturę organizacyjną, a które smukłą. Następnie stojące przy nich litery wpisz w odpowiednim wierszu.

- A. W strukturze organizacyjnej występuje niewielka liczba szczebli.
- B. W przedsiębiorstwach, które mają taką strukturę organizacyjną, proces podejmowania decyzji jest mocno sformalizowany.
- C. Występuje ona w małych przedsiębiorstwach, w których wszyscy pracownicy podlegają jednej osobie.
- D. W przedsiębiorstwach, które mają taką strukturę organizacyjną, droga przepływu informacji jest krótka.
- E. W przedsiębiorstwach, które mają taką strukturę organizacyjną, istnieje duża liczba menadżerów różnego stopnia.
- F. W przedsiębiorstwach, które mają taką strukturę organizacyjną, pracownicy nie mają możliwości awansu.

Płaska struktura organizacyjna:

Smukła struktura organizacyjna:

ĆWICZENIE 41

Rozwiąż test.

1. W małych przedsiębiorstwach, które prowadzą tylko jeden rodzaj działalności, najczęściej stosowana jest
 - A. liniowa struktura organizacyjna.
 - B. macierzowa struktura organizacyjna.
 - C. funkcjonalna struktura organizacyjna.
 - D. liniowo-sztabowa struktura organizacyjna.
2. Jeżeli pracownik ma dwóch przełożonych – kierownika komórki organizacyjnej, w której jest on zatrudniony, oraz kierownika projektu – to w przedsiębiorstwie stosowana jest
 - A. liniowa struktura organizacyjna.
 - B. macierzowa struktura organizacyjna.
 - C. funkcjonalna struktura organizacyjna.
 - D. liniowo-sztabowa struktura organizacyjna.
3. Jeżeli w przedsiębiorstwie każdy pracownik ma kilku przełożonych, którzy są specjalistami w danej dziedzinie i odpowiadają za związany z tą dziedziną obszar funkcjonowania przedsiębiorstwa, mamy do czynienia z
 - A. liniową strukturą organizacyjną.
 - B. macierzową strukturą organizacyjną.
 - C. funkcjonalną strukturą organizacyjną.
 - D. liniowo-sztabową strukturą organizacyjną.

4. Jeżeli w przedsiębiorstwie każdy pracownik ma tylko jednego przełożonego, od którego otrzymuje polecenia i któremu przekazuje wszelkie informacje, mamy do czynienia z
 - A. liniową strukturą organizacyjną.
 - B. macierzową strukturą organizacyjną.
 - C. funkcjonalną strukturą organizacyjną.
 - D. liniowo-sztabową strukturą organizacyjną.
5. W przedsiębiorstwach, które realizują liczne projekty, stosowana jest
 - A. liniowa struktura organizacyjna.
 - B. macierzowa struktura organizacyjna.
 - C. funkcjonalna struktura organizacyjna.
 - D. liniowo-sztabowa struktura organizacyjna.
6. Problemy związane z koniecznością koordynacji decyzji podejmowanych przez różnych przełożonych występują w przedsiębiorstwach, które mają
 - A. liniową strukturę organizacyjną.
 - B. macierzową strukturę organizacyjną.
 - C. funkcjonalną strukturę organizacyjną.
 - D. liniowo-sztabową strukturę organizacyjną.
7. Jeżeli w przedsiębiorstwie każdy pracownik ma jednego przełożonego, a ponadto są stworzone stanowiska pracy, które służą wsparciem w różnych obszarach funkcjonowania przedsiębiorstwa, mamy do czynienia z
 - A. liniową strukturą organizacyjną.
 - B. macierzową strukturą organizacyjną.
 - C. funkcjonalną strukturą organizacyjną.
 - D. liniowo-sztabową strukturą organizacyjną.

ĆWICZENIE 42

Rozwiąż krzyżówkę, a następnie odkryj hasło, wpisując w wiersz pod krzyżówką odpowiednie litery z ponumerowanych w prawym dolnym rogu krątek krzyżówki.

POZIOMO

1. Okres między rozpoczęciem a zakończeniem procesu produkcyjnego wyrobu (dwa słowa ze spacją)
3. Podział przedsiębiorstwa na mniejsze części (piony, komórki) wraz z ustaleniem ich zadań, kompetencji i odpowiedzialności oraz określeniem stosunków i powiązań między nimi (dwa słowa ze spacją)
4. Obejmują m.in. maszyny, urządzenia, budynki oraz kwalifikacje pracowników i licencje na korzystanie z programów komputerowych (dwa słowa ze spacją)
5. Sposób organizacji transakcji kupna-sprzedaży (dwa słowa ze spacją)
6. Wyodrębnione i powiązane ze sobą logicznie grupy czynności, których ciągłe wykonywanie warunkuje realizację celów firmy (dwa słowa ze spacją)
8. Działanie oferowane klientowi w celu zaspokojenia jego potrzeb i osiągnięcia korzyści
9. Spotkania handlowe organizowane regularnie, zawsze w tym samym miejscu, w ustalonych odstępach czasu, w czasie których niemożliwa jest sprzedaż prezentowanych produktów
10. Osoba zajmująca się działalnością gospodarczą
11. Oddzielne miejsce pracy, wyposażone w odpowiednie maszyny i urządzenia, służące do wykonywania operacji jednostkowych na produkowanych wyrobach (dwa słowa ze spacją)

- 12. Nietypowe, jednorazowe, ograniczone w czasie przedsięwzięcie, którego celem jest osiągnięcie ściśle określonego celu
- 13. Podmiot prowadzący działalność gospodarczą
- 14. Samodzielne, samorządne i dobrowolne zrzeszenie osób będących jej członkami
- 15. Dokument, w którym opisane są zadania poszczególnych komórek organizacyjnych, zakresy ich kompetencji i odpowiedzialności oraz zasady współpracy (dwa słowa ze spacją)

PIONOWO

- 2. Jedna z cech przedsiębiorstwa, zgodnie z którą przedsiębiorstwo jest podmiotem praw i obowiązków wynikających np. z podpisanych umów (dwa słowa ze spacją)
- 7. Zestaw maszyn i urządzeń przystosowanych do wykonywania operacji jednostkowych według kolejności ustalonej w procesie technologicznym (dwa słowa ze spacją)

Grid size: 16x16

Numbered squares (row, column):

- 1: (1,1), (2,1), (3,1), (4,1), (5,1), (6,1), (7,1), (8,1), (9,1), (10,1), (11,1), (12,1), (13,1), (14,1), (15,1), (16,1)
- 2: (1,14), (2,14), (3,14), (4,14), (5,14), (6,14), (7,14), (8,14), (9,14), (10,14), (11,14), (12,14), (13,14), (14,14), (15,14), (16,14)
- 3: (3,3), (4,3), (5,3), (6,3), (7,3), (8,3), (9,3), (10,3), (11,3), (12,3), (13,3), (14,3), (15,3), (16,3)
- 4: (4,4), (5,4), (6,4), (7,4), (8,4), (9,4), (10,4), (11,4), (12,4), (13,4), (14,4), (15,4), (16,4)
- 5: (5,5), (6,5), (7,5), (8,5), (9,5), (10,5), (11,5), (12,5), (13,5), (14,5), (15,5), (16,5)
- 6: (6,1), (7,1), (8,1), (9,1), (10,1), (11,1), (12,1), (13,1), (14,1), (15,1), (16,1)
- 7: (3,14), (4,14), (5,14), (6,14), (7,14), (8,14), (9,14), (10,14), (11,14), (12,14), (13,14), (14,14), (15,14), (16,14)
- 8: (8,8), (9,8), (10,8), (11,8), (12,8), (13,8), (14,8), (15,8), (16,8)
- 9: (9,9), (10,9), (11,9), (12,9), (13,9), (14,9), (15,9), (16,9)
- 10: (10,10), (11,10), (12,10), (13,10), (14,10), (15,10), (16,10)
- 11: (11,11), (12,11), (13,11), (14,11), (15,11), (16,11)
- 12: (12,12), (13,12), (14,12), (15,12), (16,12)
- 13: (13,13), (14,13), (15,13), (16,13)
- 14: (14,14), (15,14), (16,14)
- 15: (15,15), (16,15)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----

11. Normalizacja i ocena zgodności

ĆWICZENIE 195

W pozostawionych wierszach wpisz trzy najważniejsze cele, jakie, Twoim zdaniem, można osiągnąć dzięki normalizacji, wraz z uzasadnieniem dokonanego wyboru.

Cel 1:

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

Cel 2:

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

Cel 3:

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 196

Odpowiedz na pytania i wpisz odpowiedzi w pozostawione wolne wiersze.

1. Od jakich liter rozpoczyna się oznaczenie normy międzynarodowej?

2. Od jakich liter rozpoczyna się oznaczenie normy europejskiej?

3. Od jakich liter rozpoczyna się oznaczenie normy europejskiej?

4. W jaki sposób można się zapoznać z treścią Polskich Norm?

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 197

Uzupełnij zdania.

1. Najbardziej znaną światową organizacją normalizacyjną jest
2. Normalizacja europejska jest realizowana przez
..... (CEN) oraz inne europejskie organizacje normalizacyjne, m.in. Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (CENELEC) i Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (ETSI).
3. Europejski Komitet Normalizacyjny jest organizacją działającą na zasadach non-profit, która jest oficjalnie uznana przez Unię Europejską jako organ normalizacyjny.
4. Normy europejskie EN są przez kraje członkowskie do systemów norm krajowych i w ten sposób powstaje wspólny system rozwiązań europejskich.
5. Litery ISO w oznaczeniu normy europejskiej oznaczają, że Europejski Komitet Normalizacyjny normę opracowaną przez Międzynarodową Organizację Normalizacyjną jako normę wydaną przez siebie.
6. Normalizacją krajową w Polsce zajmuje się
..... (PKN).
7. W normalizacji krajowej stosowane są następujące zasady:
 - jawności i dostępności;
 - uwzględniania interesu
 - uczestnictwa w procesie opracowywania i stosowania norm;
 - zapewnienia możliwości uczestnictwa wszystkich zainteresowanych w procesie norm;
 - jako podstawy procesu uzgadniania treści norm;
 - od administracji publicznej oraz jakiegokolwiek grupy interesów;
 - jednolitości i postanowień norm;
 - wykorzystywania osiągnięć nauki i techniki;
 - zgodności z zasadami normalizacji
8. Treść normy powinna zostać ustalona w wyniku zainteresowanych podmiotów, a nie w wyniku czyjkolwiek decyzji.
9. W Polsce jednostką organizacyjną upoważnioną do zatwierdzania treści norm jest
10. Normy powinny być dla wszystkich zainteresowanych podmiotów.
11. Norma powinna być przeznaczona do powszechnego i stosowania, czyli może być wykorzystywany przez wszystkie zainteresowane podmioty.

12. Stosowanie norm powinno być – normy nie są powszechnie obowiązującymi źródłami prawa.
13. Stosowanie norm jest jedynie wtedy, gdy w obowiązujących aktach normatywnych umieszczono taki zapis.

ĆWICZENIE 198

Uporządkuj według kolejności obowiązki, jakie należy wykonać przed wprowadzeniem na rynek wyrobów oznaczonych znakiem CE, wpisując odpowiednio w prawej kolumnie tabeli numery od 1 do 8.

Sporządzenie dokumentacji technicznej wyrobu	
Naniesienie na wyrób znaku CE oraz innych wymaganych informacji	
Przeprowadzenie procedury oceny zgodności lub zlecenie jej przeprowadzenia innemu podmiotowi	
Dołączenie do wyrobu instrukcji obsługi oraz informacji o jego bezpiecznym użytkowaniu	
Sprawdzenie wymagań dla wyrobu określonych w dyrektywach Unii Europejskiej	
Umieszczenie na wyrobie informacji umożliwiających identyfikację wyrobu oraz nazwy i adresu producenta	
Zaprojektowanie i wyprodukowanie wyrobu zgodnie z wymaganiami	
Sporządzenie deklaracji zgodności	

ĆWICZENIE 199

Połącz pojęcia z odpowiadającymi im definicjami i wpisz pary (cyfra + litera) do wierszy pod tabelą.

Pojęcie	Definicja
1. Normalizacja	A. Niezależny podmiot uczestniczący w procedurze oceny zgodności, zgłoszony do Komisji Europejskiej
2. Konsens	B. Tworzą go wszystkie litery, cyfry i znaki występujące w oznaczeniu Polskiej Normy
3. Norma	C. Zespół działań, jakie należy wykonać w fazie projektowania i produkcji wyrobu, w celu wykazania, że spełnia on wymagania określone w dyrektywach Unii Europejskiej
4. Numer referencyjny	D. Działalność zmierzającą do uzyskania optymalnego, w danych okolicznościach, stopnia uporządkowania w określonym zakresie, poprzez ustalanie postanowień przeznaczonych do powszechnego i wielokrotnego stosowania, dotyczących istniejących lub mogących wystąpić problemów
5. Ocena zgodności	E. Dokument przyjęty na zasadzie konsensu i zatwierdzony przez upoważnioną jednostkę, ustalający zasady, wytyczne lub charakterystyki odnoszące się do różnych rodzajów działalności i zmierzający do uzyskania optymalnego stopnia uporządkowania w określonym zakresie
6. Jednostka notyfikowana	F. Ogólne porozumienie charakteryzujące się brakiem trwałego sprzeciwu znaczącej części zainteresowanych w odniesieniu do istotnych zagadnień, osiągnięte w procesie rozpatrywania poglądów wszystkich zainteresowanych i zbliżenia przeciwstawnych stanowisk

ĆWICZENIE 200

Oceń prawdziwość poniższych zdań i wstaw znak X we właściwej kolumnie tabeli.

Zdanie	Prawda	Fałsz
1. Potwierdzenie zgodności z Polską Normą jest obowiązkowe.		
2. Oceny zgodności z Polską Normą (tzw. certyfikacje dobrowolne) są przeprowadzane nieodpłatnie.		
3. Wymagania zasadnicze są to wymagania określone w dyrektywach Unii Europejskiej.		
4. Procedury oceny zgodności są opisane w dyrektywach zawierających wymagania zasadnicze oraz we wdrażających je aktach normatywnych poszczególnych państw.		
5. Jednostka notyfikowana zawsze musi uczestniczyć w czynnościach wykonywanych w ramach oceny zgodności.		
6. Z wykazem jednostek notyfikowanych można zapoznać się na stronie internetowej Komisji Europejskiej.		
7. Z wykazem jednostek notyfikowanych można zapoznać się na stronie internetowej PKN.		
8. Jednostki notyfikowane z wykonanych przez siebie działań wystawiają dokument nazywany certyfikatem zgodności WE.		
9. Dokumentem potwierdzającym przeprowadzenie oceny zgodności jest deklaracja zgodności.		
10. Deklarację zgodności sporządza jednostka notyfikowana.		
11. Obowiązkiem producenta jest przechowywanie deklaracji zgodności przez okres co najmniej 10 lat od dnia wyprodukowania ostatniego egzemplarza wyrobu, którego ona dotyczy.		
12. Za przeprowadzenie oceny zgodności odpowiedzialna jest jednostka notyfikowana.		

15. Wdrażanie innowacji

ĆWICZENIE 289

Porównaj definicję innowacji zamieszczoną w podręczniku z definicjami z innych źródeł. Poniżej wpisz tę definicję, która jest dla Ciebie najbardziej zrozumiała. Wpisz również tytuł publikacji lub adres strony internetowej, z której ta definicja pochodzi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 290

Uzupełnij zdania.

1. Innowacja – pomyslna eksploatacja nowych pomysłów.
2. Innowacje polegają na wprowadzeniu wyrobu lub usługi, które są nowe lub bardzo istotnie udoskonalone pod względem specyfikacji technicznej, komponentów i materiałów, wbudowanego oprogramowania, łatwości obsługi lub innych cech.
3. Innowacje obejmują samodzielne wytwory, wynalazki i odkrycia, które zostały zastosowane po raz pierwszy.
4. Innowacje polegają na odtworzeniu zmian wprowadzonych przez inny podmiot.
5. Innowacje polegają na wdrożeniu nowej lub istotnie udoskonalonej metody produkcji lub metody świadczenia usług albo nowej metody dystrybucji, czyli nowego sposobu docierania z produktem do klientów.
6. Innowacje polegają na wprowadzeniu zmian w organizacji pracy lub w sposobie funkcjonowania przedsiębiorstwa.
7. Innowacje polegają na wprowadzeniu istotnych zmian w jednym lub w kilku narzędziach marketingu-mix.

ĆWICZENIE 291

Oceń prawdziwość poniższych zdań i wstaw znak X we właściwej kolumnie tabeli.

Zdanie	Prawda	Fałsz
1. Innowacją jest każdy nowy pomysł.		
2. Z punktu widzenia oryginalności zmian innowacje dzielą się na innowacje oryginalne i innowacje imitujące.		
3. Innowacjami są tylko przełomowe wynalazki.		
4. Innowacją jest tylko wdrożenie czegoś, co jest absolutną nowością w skali świata.		
5. Innowacją jest wdrożenie czegoś, co jest już stosowane przez inne podmioty, ale jest nowe dla podmiotu wdrażającego.		
6. Wyniki badań własnych prowadzonych przez dział badawczo-rozwojowy przedsiębiorstwa należą do zewnętrznych źródeł informacji o technologiach.		
7. Innowacje mogą być wprowadzane przez małe lokalne przedsiębiorstwa.		
8. Z punktu widzenia rodzaju zmian innowacje dzielą się na radykalne i częściowe.		
9. Innowacje radykalne polegają na wprowadzeniu czegoś zupełnie nowego.		
10. Dostępne na rynku licencje i know-how należą do wewnętrznych źródeł informacji o technologiach.		

ĆWICZENIE 292

Uporządkuj etapy procesu wprowadzania innowacji poprzez odpowiednie wstawienie do prawej kolumny tabeli cyfr od 1 do 4.

Wdrożenie innowacji	
Monitoring i modyfikacja innowacji	
Planowanie wdrożenia innowacji	
Określenie celu wdrożenia innowacji oraz wyszukanie technologii, które pomogą ten cel osiągnąć	